पुणे विद्यापीठ
राष्ट्रीय सेवा योजना

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७.

डॉ. शाकेरा इनामदार
एम्.एस्सी.,पीएच्.डी.
कार्यक्रम समन्वयक

कार्यालय क्र. : ०२०-२५६९७३४१
०२०-२५६०११५३
०२०-२५६०११६०
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७३४१
मोबाईल : ९८२२ ७० ७० ६१

संदर्भ : रासेयो/५७६/२०१२ दि. २७ डिसेंबर २०१२

प्रति,
मा. प्राचार्य/कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना संलग्नीत महाविद्यालये
पुणे

विषय : पर्यटन क्लब स्थापन करणे बाबत

मा. महोदय,

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ व राष्ट्रीय सेवा योजना यांच्या समन्वयाने पर्यटन स्थळाशी जवळ असलेल्या महाविद्यालयात पर्यटन क्लब स्थापन करावयाचे आहे. सोबत पर्यटन स्थळ व त्याच्या जवळ असलेल्या महाविद्यालयाची यादी सोबत जोडलेली आहे.

प्रत्येक महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेअंतर्गत पर्यटन क्लबची रचना व कार्यक्रम अधिकारी यांची कर्तव्ये व पर्यटन क्लबचे कार्य सोबत जोडलेले आहे.

सदर पर्यटन क्लबची रचना व माहिती रासेयो कार्यालयात त्वरीत जमा करावी.

धन्यवाद, **कळावे,**

आपली विश्वासू

कार्यक्रम समन्वयक
राष्ट्रीय सेवा योजना

Pc-2/D/Tin Job/Daily Letter/ 64

राष्ट्रीय सेवा योजना
पुणे विद्यापीठ, पुणे
पर्यटन क्लब महाविद्यालयांची यादी

क्र.	पर्यटन स्थळाचे नाव	महाविद्यालयाचे नांव
१	**शिवनेरी किल्ला** **लेण्याद्री**	१) कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय, घोडेगांव, ता.आंबेगाव, जि.पुणे २) अण्णासाहेब वाघिरे महाविद्यालय, ओतूर, जि.पुणे ३) श्री.शिवछत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर, जि.पुणे ४) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय आळे ५) विलास तांबे महिला महाविद्यालय, ओतूर, ता.जुन्नर ६) सितारंग चॅरिटेबल ट्रस्टचे श्रीमती सिताबाई रंगुजी शिंदे आर्टस्, कॉमर्स आणि सायन्स् महिला महाविद्यालय बोरी बुद्रुक,ता—जुन्नर, ७) विशाल इन्स्टीटयुट ऑफ फार्मासिटयुकल एज्युकेशन आणि रिसर्च, आळे, ता. जुन्नर, जि. पुणे ८) दिलीप वळसे पाटील कला व वाणिज्य महाविद्यालय, निमगांवसावा ९) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, नारायणगाव, जि.पुणे १०) समर्थ ग्रुप ऑफ इन्स्टीटयुट, ता. जुन्नर जिल्हा पुणे.
२	**कार्ला लेणी** **एकविरा देवी परिसर कार्ला**	१) JSPMS शाहू अभियांत्रिकी महाविद्यालय, ताथवडे, पुणे २) इंदिरा कॉलेज ऑफ कॉमर्स, "ध्रुव" ८९/२ ए, नविन पुणे — मुंबई महामार्ग, वाकड पोलीस चौकी जवळ, पुणे—३३ ३) एन.बी. नवले वाणिज्य महाविद्यालय कुसगाव बु. ४) कला, वाणिज्य व बी.बी.ए. महाविद्यालय, वडगांव मावळ, पुणे ५) सिंहगड इन्स्टिटयुट ऑफ टेक्नॉलॉजी कुसगाव, लोणावळा, पुणे ६) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, लोणावळा, पुणे ७) सिंहगड इंन्स्टीटयुट ऑफ औषधनिर्माणशास्त्र, लोणावळा, पुणे ८) ISB मॅनेजमेंट स्कुल ऑफ टेक्नॉलॉजी, नाणे, मुळशी, पुणे ९) इंद्रायणी महाविद्यालय, तळेगांव, दाभाडे, जि. पुणे १०) सिद्धांत फार्मसी ॲण्ड अभियांत्रिकी महाविद्यालय, सुदुंबरे ता. मावळ, जि. पुणे ११) सिंहगड इंन्स्टीटयुट ऑफ टेक्नॉलॉजी कुसगांव, लोणावळा, पुणे १२) नूतन महाराष्ट्र इंन्स्टीटयूट ऑफ इंजीनिअरींग ॲण्ड टेक्नॉलॉजी, तळेगांव दाभाडे, पुणे

३	**सिंहगड किल्ला**	१) मिटसॉम कॉलेज, पौड रोड, पुणे ३८. २) मामासाहेब मोहोळ महाविद्यालय,पौंड रोड, पुणे ३८ ३) श्रीमती सुधाताई मांडके कला व वाणिज्य महाविद्यालय ४७/८ पौडरोड, पुणे – ४११०३८ ४) कन्नडा संघ कॉमर्स कॉलेज एरंडवणा, पुणे ५) MAEER'S कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय सर्व्हे नं. १२४, पौड रोड, एम.आय.टी कॅम्पस, पुणे–३८ ६) पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळाचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पिरंगुट ता. मुळशी जि. पुणे ७) श्रीमती. काशीबाई नवले कॉलेज ऑफ कॉमर्स एरन्डवने पुणे. ८) सिद्धी विनायक महाविद्यालय, कर्वेनगर, पुणे –३८ ९) कमिन्स अभियांत्रिकी महाविद्यालय, कर्वेनगर पुणे १०) कर्वे इन्स्टिटयुट ऑफ सोशल सर्व्हिस, कर्वेनगर, पुणे ११) संस्कार मंदिर महाविद्यालय, वारजे माळवाडी
४	**पानशेत**	१) अनंतराव थोपटे महाविद्यालय, भोर, जि. पुणे. २) राजगड संस्थेचे निर्मलाताई थोपटे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, भोर. ३) अमृतेश्वर कला महाविद्यालय, विंझर, जि. पुणे. ४) शंकरराव भेलके कला व वाणिज्य महाविद्यालय, नसरापूर.
५	**कात्रज वॉटर पार्क**	१) श्री छत्रपती कला व वाणिज्य महाविद्यालय, वडगांव (बु.) २) भारती विद्यापीठ कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग फॉर वूमन ३) सिंहगड कला व वाणिज्य महा. नऱ्हे आंबेगाव, पुणे ४) सिंहगड इंस्टिटयुट ऑफ फार्मसी श्रीमती काशीबाई नवले हॉस्पीटल नऱ्हे रोड पुणे ४१ ५) अभिनव एज्युकेशन सोसायटी कॉलेज ऑफ कॉम्प्युटर ६) सिंहगड अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे ७) पुणे इंन्स्टिटयुट ऑफ कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी, धनकवडी, पुणे ८) कॉलेज ऑफ फाईन आर्टस् भारती विद्यापीठ, पुणे ९) विश्वकर्मा इंन्स्टिटयुट ऑफ टेक्नॉलॉजी, अप्पर इंदिरा नगर, बिबवेवाडी, पुणे ३७ १०) एशियन सायन्स ॲण्ड कामर्स कॉलेज, नऱ्हे, पुणे –४१ ११) सरहद कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, कात्रज, पुणे

दिनांक : - 3 OCT 2012

प्रस्तावना :

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाने राष्ट्रीय सेवायोजनेअंतर्गत असलेल्या राज्यस्तरीय कार्यक्रम समन्वयक व जिल्हा समन्वयक यांचे दि.०८.१२.२०११ रोजी पर्यटक निवास कार्ला येथे राष्ट्रीय सेवायोजनेअंतर्गत पर्यटन क्लब स्थापन करण्याबाबत एक दिवसीय चर्चासत्र आयोजित करण्यात आले होते. या चर्चाक्षेत्रात पर्यटन विकासाच्या कामात राष्ट्रीय सेवायोजनेअंतर्गत कार्यरत असलेल्या युवकांना सहभागी करुन घेण्यासाठी सविस्तर चर्चा करण्यात आली. त्याअनुषंगाने महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाने राष्ट्रीय सेवा योजनेअंतर्गत पर्यटन क्लब स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्याअनुषंगाने खालीलप्रमाणे पर्यटन क्लबची रुपरेषा, पर्यटन क्लबचे कार्यक्षेत्र, स्थायी आदेश देण्यात येत आहेत.

स्थायी आदेश

१. पर्यटन क्लब अंतर्गत प्रथमत: अजंठा, वेरुळ, शिर्डी, ताडोबा, कोल्हापूर, पर्यटक निवास कार्ला, एकविरा परिसर कार्ला, सिंधुदुर्ग किल्ला, रायगड किल्ला, नांदेड-गुरुद्वारा, माहूर, मेळघाट घारापुरी लेणी (एलिफंटा), पेंच, रामटेक, लोणार, सिंहगड किल्ला, शिवनेरी किल्ला, प्रतापगड किल्ला, तोरणमाळ किल्ला, पर्यटक निवास गणपतीपुळे व मंदीर परिसर, अष्टविनायक-महड (जि.रायगड), पाली (जि.अहमदनगर), लेण्याद्री (जि.अहमदनगर), महाबळेश्वर, पानशेत, कात्रज, वॉटरपार्क या स्थळांचा समावेश असेल.

२. प्रत्येक महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेअंतर्गत पर्यटन क्लबची खालीलप्रमाणे संरचना असेल.

a. प्रत्येक महाविद्यालयातील प्राचार्य	अध्यक्ष
b. राष्ट्रीय सेवायोजना कार्यक्रम अधिकारी	सचिव
c. प्राध्यापक – भूगोल विषय	सदस्य
d. प्राध्यापक – इतिहास विषय	सदस्य
e. प्राध्यापक – पर्यावरण तज्ञ	सदस्य
f. प्रादेशिक व्यवस्थापक, म.प.वि.म.	मार्गदर्शक व समन्वय सदस्य,
g. राष्ट्रीय सेवायोजनेतील स्वयंसेवक (एकूण २५)	सदस्य

कार्यक्रम अधिकारी हे करतील.

४. महामंडळाचे प्रादेशिक व्यवस्थापक पर्यटन क्लबच्या सदस्यांशी समन्वय साधून व मार्गदर्शन करुन प्रादेशिक कार्यालयाच्या कार्यक्षेत्रातील पर्यटनस्थळांचा पर्यटन क्लबच्या कार्यक्षेत्रात आवश्यकतेनुसार समावेश करतील.

५. पर्यटन क्लबचे कार्य –

a. पर्यटनस्थळांचे संवर्धन करणे

b. पर्यटनस्थळांची स्वच्छता मोहिम हाती घेणे

c. पर्यटकांना पर्यटनस्थळांची अधिकृत माहिती पुरविणे

d. पर्यटनस्थळांबाबत जनजागृती करणे

e. जबाबदार पर्यटनाबाबत रुपरेषा आखणे

f. पर्यटनस्थळांची ऐतिहासिक व भौगोलिक माहिती गोळा करुन संबंधित प्रादेशिक व्यवस्थापकांना पुरविणे.

g. पर्यटनस्थळांच्या आकर्षणासाठी नवीन योजना तयार करणे.

h. नवीन पर्यटनस्थळांचा शोध घेणे व त्याची माहिती संकलित करुन त्या परिसराचा विकास करण्यासाठी योजना तयार करणे.

i. परिसरातील एका पर्यटनस्थळाचे/केंद्राचे संबंध प्रस्थापित करणे.

j. पर्यटनस्थळांना भेटी देणाऱ्या पर्यटकांचे अभिप्राय घेणे/संकल्पना घेणे.

६. समितीने करावयाच्या कामांचा वार्षिक आराखडा तयार करण्यात यावा.

७. सदर बाबतची सर्व माहिती त्या जिल्हयातील अपरजिल्हाधिकारी यांना वेळोवेळी अवगत करण्यात यावी.

८. पर्यटन क्लब एक दिवसीय चर्चासत्राचे आयोजन वर्षातून एक वेळेस प्रत्येक प्रादेशिक कार्यालयाच्या अधिनस्त असलेल्या पर्यटक निवासात आयोजन करावे व चर्चासत्रात भाग घेणाऱ्या राष्ट्रीय कार्यक्रम समन्वयक आणि जिल्हा समन्वय यांचे निवास, भोजनाचा खर्च महामंडळामार्फत करण्यात यावा. संबंधित प्रादेशिक व्यवस्थापक यांनी राज्य संपर्क अधिकारी, राष्ट्रीय सेवायोजना, महाराष्ट्र शासन यांचेशी समन्वय साधून एक दिवसीय चर्चासत्राचे आयोजन करावे.

प्रादेशिक व्यवस्थापक यांनी समबंधित प्राचायांशी संपर्क साधून पर्यटन क्लबच्या सर्व सदस्यांना महामंडळाचे ओळखपत्र देण्यात यावे.

१०. सर्व प्रादेशिक व्यवस्थापकांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील पर्यटन क्लबकडून उपरोक्त कामे करुन घ्यावीत.

व्यवस्थापकीय संचालक
म.प.वि.म., मुंबई

पत :

१. व्य.सं./सह व्य.सं./स्वीय सहाय्यक, म.प.वि.म., मुंबई.
२. प्रधान कार्यालयातील सर्व शाखाप्रमुख, म.प.वि.म., मुंबई.
३. वरिष्ठ प्रादेशिक व्यवस्थापक, औरंगाबाद, पुणे, रत्नागिरी, मुंबई, नागपूर, नाशिक.
४. राज्य संपर्क अधिकारी, राष्ट्रीय सेवायोजना, महाराष्ट्र शासन, यांना विनंती करण्यांत येते की, सर्व संबंधित प्राचार्य यांना पर्यटन क्लब स्थापन करण्यात आल्याच्या सूचना देऊन पर्यटन क्लबची विहित केलेली कामे तातडीने करुन घेण्याबाबत रुपरेषा आखून कार्यपालन करावे.
५. सर्व अतिरिकत जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर, मुंबई उपनगरे, ठाणे, रत्नागिरी, रायगड, सिंधुदुर्ग, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर, नाशिक, अहमदनगर, धुळे, नंदूरबार, जळगांव, औरंगाबाद, जालना, बीड, परभणी, हिंगोली, नांदेड, लातूर, उस्मानाबाद, नागपूर, भंडारा, गोंदीया, वर्धा, चंद्रपूर, गडचिरोली, अमरावती, यवतमाळ, अकोला, वाशिम, बुलढाणा.